

บทคัดย่อ

เรื่อง : แนวทางการบูรณาการการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อความมั่นคง

โดย : พันเอก สมบัติ พิมพ์

สาขาวิชา : ความมั่นคงแห่งชาติ

อาจารย์ที่ปรึกษาเอกสารวิจัย : พลตรี

(ศุภรัช นรินทรภักดี)

สิงหาคม ๒๕๖๓

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาความสภาพปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ๒) เพื่อศึกษาทบทวนวรรณกรรม การบูรณาการการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อความมั่นคง ๓) เพื่อเสนอแนวทางในการบูรณาการการบริหารจัดการจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อความมั่นคง ได้สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๓๐ คน แบ่งเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภายใน กห.จำนวน ๑๖ คนและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภายนอก กห.จำนวน ๑๔ คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ส่วนข้อมูลทุติยภูมินั้น ผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมจากเอกสาร ตำรา หนังสือ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

สภาพปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงพบว่าเป็นภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบในลักษณะ ภัยแล้ง ไฟป่า ฝุ่นหมอกควัน อุทกภัย ดินโคลนถล่ม พายุฤดูร้อน พายุหมุนเขตร้อน พายุฝนฟ้าคะนอง คลื่นซัดชายฝั่ง อุบัติภัยทางทะเล อุณหภูมิสูง อากาศร้อนจัด ฝนทิ้งช่วง ภัยหนาว ขาดสมดุลธรรมชาติ โรคระบาดในสัตว์ พืช โรคอุบัติซ้ำ ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความมั่นคงอาหาร ความมั่นคงการเกษตร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติกองทัพไทยต้องใช้ความรู้ด้านอนาคตศาสตร์การจัดตั้งหน่วยงานใหม่ในลักษณะองค์กรสมองด้วยองค์ประกอบขององค์การสมัยใหม่ ผนวกกับการบริหารจัดการเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการเชิงระบบ โดยกำหนดแนวทางในการบูรณาการการบริหารจัดการจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อความมั่นคง ๕ แนวทาง ได้แก่

๑. แนวทางการบูรณาการการบริหารจัดการจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยศาสตร์พระราชในการบริหารจัดการน้ำเชิงระบบจากฟากฟ้า สุ่มหानी บริหารจัดการตามโมเดล โศก หนอง นา และการบริหารจัดการเชิงภูมิสังคม

๒. บูรณาการเชิงสถาบันด้วยการจัดให้มีหน่วยงานในการติดตาม ประเมิน คาดการณ์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศล่วงหน้า โดยจัดตั้งให้เป็นหน่วยขึ้นตรงกับกระทรวงกลาโหม หรือกองทัพไทย

๓. บูรณาการการสร้างร่วมมือระดับประเทศ บูรณาการนโยบาย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท รองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ และแผนอื่นๆ

๔. การบูรณาการทั้ง ๕ ระดับได้แก่ บูรณาการระดับประชาชนและชุมชน ระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

๕. แนวทางในการบูรณาการเชิงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการปลูกป่าต้นน้ำ การปลูกป่าอาเซียน การเป็นหน่วยสีเขียว การใช้พื้นที่กองทัพเป็นพื้นที่รับน้ำ แก้มลิง หรือศูนย์การเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

ABSTRACT

Title : The Approaches for an Integrated Climate Change Management for Security

By : Colonel Sombat Pimpee

Major Field : National Security

Research Advisor : **Major General**

(Supathat Narindrapakdi)

August 2020

This qualitative study aimed to 1) examine problems occurred from climate change which affect security, 2) review literatures on integrated climate change management for security, 3) propose the possible approaches for an integrated climate change management for security.

It was conducted by an in-depth interview of 30 participants of which 16 were from within the ministry of Defence and 14 were from outside the ministry of Defence using structured interview questions. The secondary data was collected from documents, text books, books, as well as research involved. The data was, then, analyzed using content analysis.

Results found that the problems occurred from climate change affecting the security are droughts, wildfires, smogs, floods, landslides, monsoons, thunderstorms, storm surges, maritime disasters, high temperatures, heat waves, dry spells, cold, unbalanced nature, contagious diseases in animal and plants, and recurring diseases. These problems have an impact on the security and safety of life and assets, food security, agriculture security, economic security, and national security. To enhance the national capability in order to be ready to encounter the threats affecting national security, the Royal Thai Armed Forces has to employ the knowledge on Futurism, the set - up of a new unit which works as the think-tank with characteristics of a modern

organization, as well as strategic management and system management. There are five approaches on an integrated climate change management for security as follows;

1. The integrated management of climate change with “From the Sky to the Ocean” approach following the late king Bhumibhol's wisdom on water management with the use of mounds, swamps, and rice fields

2. The institution integration by setting up an assigned unit, under the Ministry of Defence or the Royal Thai Air Forces, to be responsible for monitoring, evaluating, and anticipating the climate change

3. The integrated cooperation at the national level which will enable the integration of policies, national strategies, master plans involving the climate change, Master plans on national water management, etc.

4. The integration at five levels which are personal and community, regional, provincial, national, and international.

5. The integration in terms of national resources and environment conservation through planting water source forests, planting ASEAN forest, being a green unit, using military properties as reservoirs or environmental learning centers.